

TEMEIURILE RAȚIONALE ALE CONCEPȚIEI CAUZALITĂȚII ÎN DREPTUL PENAL*Igor CIOBANU, Narciza NEDELUCU**Universitatea de Stat din Moldova*

Fiind obiectul mai multor investigații științifice și obiectul de studiu al diferitelor domenii de cercetare, în articolul de față ne-am propus să stabilim temeiurile raționale ale legăturii cauzale în dreptul penal sau, forma utilizată în sens larg – a cauzalității. În această ordine de idei, în atingerea scopului dorit demersul analitic s-a axat pe următoarele momente: legătura cauzală ca obiect al filosofiei; legătura cauzală în calitate de obiect al științelor naturale; legătura cauzală în calitate de obiect de cercetare al dreptului penal. În primul rând, este analizată cauzalitatea în calitate de categorie științifică abstractă, studiată de către un compartiment special al filosofiei – determinismul. Filosofia cercetează particularitățile, calitățile, caracteristicile legăturii cauzale, formulează un șir de teorii referitoare la esența legăturii cauzale. În al doilea rând, este trecută în revistă legătura cauzală în calitate de fapt obligatoriu al realității obiective, care evoluează în baza regulilor științelor naturii. La acest nivel, legătura cauzală se prezintă ca o cauzalitate empirică pură. În al treilea rând, știința dreptului penal formează construcția teoretică a legăturii cauzale, care se încadrează logic în conceptul dreptului penal cu referire la componența de infracțiune și la legătura dintre elementele acesteia. În acest sens, este prevăzută calitatea legăturii cauzale sub aspect de obiect de studiu propriu științei dreptului penal.

Cuvinte-cheie: *construcție teoretică, elementele infracțiunii, legătură cauzală, cauzalitate, determinism, realitate obiectivă, componență de infracțiune.*

THE RATIONAL BASIS OF THE CONCEPTION OF CAUSALITY IN THE PENAL LAW

Being the matter of several scientific investigations and the object of various areas of research, this article aims to establish the rational basis of the concept of causal link in the Penal law or, as it is used in a broader sense – the concept of causality. In this context, within the analysis process the emphasis is made on the following points of concern: the causal link as an element of philosophy; the causal link as an object of the natural sciences; the causal link as an element of research within the Penal law. In the first case, the causality is considered and analyzed as an abstract scientific category, studied by a special compartment of philosophy – the determinism. Philosophy highlights the peculiarities, qualities, the characteristics of the causal link, formulates a number of theories concerning the essence of the causal link. With regard to the second case, the causal link is reviewed as a mandatory item of the objective reality, which evolves based on the rules of the natural sciences. At this level, the causal link is presented as a pure empirical causality. Finally, in the third case, the science of Penal law forms the theoretical construction of the causal link, logically falling within the concept of Penal law at the composition of the offence and the link between the elements of the offence. In this regard, the causal link acquires the quality of object of research belonging to the science of Penal law.

Keywords: *theoretical construction, elements of the offence, causal link, causality, determinism, objective reality, composition of the offence.*

Prezentat la 12.05.2016

Publicat: iunie 2016